

Posudek na bakalářskou práci

- školitelský posudek
 oponentský posudek

Jméno posuzovatele: *Vladimír Blažek*

Datum: 2.9.2015

Autor: **Miroslava Moštková**

Název práce:

Od rekonstrukce obličeje podle lebky k identifikaci jedince: principy, problémy

- Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).
 Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Hodnocení splnění cílů a zpracování tématu jsou vlastně na konci posudku. Na tomto místě si dovoluji konstatovat, že bakalářská práce v zásadě naplnila své cíle a požadavky; u druhé části formulovaných cílů („Bakalářská práce zhodnotí, zda existuje hierarchizace znaků z hlediska percepce a identifikace obličeje a je-li shoda výběru znaků konzistentní v procesu rekonstrukce obličeje podle lebky a rozpoznávání identity podle obličeje.“) lze hovořit o rezervách v naplnění.

Struktura (členění) práce:

Bakalářská práce odpovídá svým uspořádáním očekávání. Struktura celku a hierarchizace jednotlivých částí logicky vyplývají z řešené problematiky. Vzhledem k tématu vycházejícímu ze dvou odlišných oblastí mi však chybí alespoň stručná kapitola Diskuze.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány? Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Rozsah použité odborné literatury je přiměřený až rozsáhlý. U rekonstrukce obličeje podle lebky se neodvážím zcela hodnotit výběr zdrojů ve smyslu aktuálnosti, ale u odkazů vztahujících se ke studiu percepce obličeje mne poněkud překvapilo, že vrocení nad 2010 je spíše výjimečné (přitom zde je dynamika diskuze a generování nových názorů poměrně velká). Na druhou stranu se v práci ukazuje, že autorka zvládala pojmově a interpretačně literaturu z různých tematických oblastí (vedle biologická antropologie i z forenzních věd, neurovědy, psychologie). Přehled použité literatury odpovídá zvyklostem v odborné literatuře (pomineme-li ojediněle se vyskytující drobnosti, jako např. že před „&“ je zbytečná čárka oddělující posledního autora, příp. nedoplněné stránky). Náhodně vybrané a kontrolované odkazy v textu byly vždy dohledatelné v přehledu použité literatury.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce nevyužívá přímá empirická data a na jejich základě vlastní výsledky. Zadání tématu ani takovou možnost nepředpokládalo (i získání a vyhodnocení dat by bylo pro bakalářskou práci příliš náročné).

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Formální požadavky na BP jsou dle mého názoru splněny, a to jak rozsahem, způsobem zpracování, obrazovou dokumentací, tak využitím odborné literatury apod. (Připomínky bych zde měl také spíše ojedinelé; např. občas bych upravil odsazení názvů podkapitolek, gramatické chyby jsem při čtení neshledal).

Splnění cílů práce a celkové hodnocení, poznámky:

Cíle práce nebyly splněny beze zbytku (tedy úplně). Na jednu stranu je na určité, vhodně vybrané metodě rekonstrukce obličeje ukázáno, jak taková rekonstrukce obličeje nemůže být i přes pečlivý postup opírající se o exaktní poznatky, zcela spolehlivá a ke skutečné podobě se může jen přibližovat, a to ještě spíše v dílčích znacích. Na druhou stranu je výstižně na malém prostoru charakterizována percepce obličeje jako kognitivní proces (celkový tvar, uspořádání elementů včetně jejich odlišného významu apod.) a jeho specifika odlišující zcela obličej od ostatních zrakově vnímaných objektů.

Podle mého názoru zde však chybí hlubší analýza problému od položení si otázky, v čem spočívá identifikace, v návaznosti na to, co má klíčový význam pro rozpoznávání obličeje druhých, a konečně, co tedy je nezbytné od rekonstrukce obličeje podle lebky požadovat, resp. do jaké míry je to v principu vůbec možné. I přes jinak kvalitní obsahové zpracování je pak Závěr poněkud rozpačitý (vlastně pro pregnantnější závěry chybí v práci kapitola Diskuze).

Téma práce nabízí i další antropologicky a forenzně zajímavá témata, kterým však nemohla být vzhledem k rozsahu věnována dostatečná pozornost; mám např. na mysli problematiku symetrie a asymetrie obličeje, dále roli mezipopulačních rozdílů percepce a morfologie a jejich vzájemného vztahu, také např. potenciální využitelnost rozdílů mezi muži a ženami vzhledem k odlišné citlivosti na obličejové znaky, což autorka alespoň stručně naznačuje.

Otázky oponenta:

Byla by autorka schopna na základě znalosti průběhu percepce obličeje „doporučit“, jakým znakům při rekonstrukci obličeje podle lebky by měla být (bylo-li by to možné) věnována pozornost především?

Návrh hodnocení:

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

V. Blažek

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Při posuzování je nutno zohlednit požadavky stanovené pro vypracování bakalářských prací – viz <http://natur.cuni.cz/biologie/files/BZk-pravidla-11-12-2007.doc>
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě) **nejpozději do 6. 9. 2015** na adresu petr.sedlak-uk-prf@seznam.cz (pro účely zveřejnění na internetu pro studenty), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu:
- doc. RNDr. Petr Sedlak, Ph.D.

Katedra antropologie a genetiky člověka
Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta
Viničná 7
128 44 Praha 2
Česká republika